

Stop Order ... คำสั่งหยุดความโลภ

กวี น้าพาเจริญ , CFA, FRM

รองผู้จัดการฝ่ายธุรกิจอนุพันธ์

บมจ. หลักทรัพย์ บัวหลวง

5 กุมภาพันธ์ 2522

ความโลภกับการลงทุน

มนุษย์เกิดขึ้นมาพร้อมกับความโลภ อยากได้นั้น อยากได้น้อยตลอดเวลา ความอยากได้มากเกินไปนี้หลาย ๆ ครั้งทำให้เราเองมองข้ามความเสี่ยงหลาย ๆ อย่างไป ซึ่งอาจจะทำให้เราสูญเสียเงินเป็นจำนวนมากได้ ในทำนองเดียวกัน เมื่อพูดถึงการลงทุนทั่ว ๆ ไป ความโลภเป็นปัจจัยหนึ่งที่นักลงทุนใช้เป็นปัจจัยในการตัดสินใจซื้อขาย เช่น ถ้าเราซื้อหุ้นไว้ พอเราขาดทุน เราก็ยังมีความโลภโดยหวังว่า ถ้าเราปล่อยทิ้งไว้สักพักก็อาจจะมีการกลับขึ้นมาเอง ผลลัพธ์ที่ได้จากความโลภก็คือ นักลงทุนส่วนใหญ่ที่ถือหุ้นไว้แล้วขาดทุน มักจะไม่ค่อยยอมขายหุ้นออกไปเพื่อหยุดขาดทุน กลับหวังว่าถือไว้ก่อน แล้วสักวันพอหุ้นขึ้นมาเท่าทุนแล้วค่อยขายออกไปก็ได้ เพราะตราบดีที่ตนยังไม่ขายหุ้นนั้น ตนก็ยังไม่ขาดทุน

สำหรับนักลงทุนที่ซื้อขายในสัญญาฟิวเจอร์สนั้นจะมีความแตกต่างจากหุ้นพอสมควรตรงที่ ถ้าเราขาดทุนของฟิวเจอร์สนั้นจะถูก Mark-to-Market ณ ทุกสิ้นวัน หรือหมายความว่า สมมติให้นักลงทุน ก ถือสัญญาฟิวเจอร์ส แล้วราคาฟิวเจอร์สปรับตัวขึ้น นักลงทุน ก จะได้รับกำไรเป็นเงินสดโอนเข้ามาในบัญชีหลักประกันในเช้าวันรุ่งขึ้น แต่ถ้าราคาฟิวเจอร์สปรับตัวลง นักลงทุน ก จะมีขาดทุนซึ่งเงินสดจะถูกโอนออกไปจากบัญชีหลักประกันในเช้าวันรุ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้ ผู้ซื้อหรือผู้ขายสัญญาฟิวเจอร์สจึงรับรู้กำไรขาดทุนทุก ๆ สิ้นวัน แม้ยังไม่ได้ปิดฐานะก็ตาม ผลที่ตามมาคือ นักลงทุนที่ซื้อขายสัญญาฟิวเจอร์สที่ติดนิสัยจากการลงทุนในหุ้นซึ่งมักจะไม่หยุดขาดทุน ก็จะมีโอกาสเกิดความเสียหายได้อย่างมาก เพราะเมื่อนักลงทุนซื้อขายผิดทางจนขาดทุนเพิ่มขึ้น นักลงทุนจะต้องนำเงินสดมาวางเพิ่มขึ้นตาม

ในทางตรงกันข้าม นักลงทุนบางคน อาจจะตกอยู่ในสถานการณ์ที่แตกต่างจากตัวอย่างข้างต้นอย่างสิ้นเชิง เช่น นักลงทุน ข คาดการณ์ว่าราคาทองคำจะปรับตัวขึ้น จึงตัดสินใจซื้อ Gold Futures ที่ราคา 14,000 บาท โดยตั้งใจจะขายทำกำไรถ้าราคา Gold Futures นั้นปรับตัวขึ้นมาที่ 14,600 บาท ต่อมา เมื่อราคา Gold Futures ปรับขึ้นมาที่ 14,620 บาทแล้ว นักลงทุนกลับเปลี่ยนใจไม่ยอมขายโดยต้องการถือต่อเพราะอยากได้กำไรเพิ่มขึ้นไปอีก ต่อมาเมื่อราคาทองคำปรับตัวลงจึงทำให้ นักลงทุน ข ต้องขายออกในราคาที่ต่ำกว่าราคาแรกที่ตั้งใจไว้

จากสถานการณ์ที่ได้เล่าให้ฟังข้างต้นทั้งสองสถานการณ์ เราจะพบว่า ปัญหาที่นักลงทุนเจอก็คือ ไม่สามารถหยุดความโลภของตนได้ ที่ผมพูดว่าหยุดความโลภนั้น ไม่ได้หมายความว่าห้ามโลภ แต่เพียงเราต้องรู้จักหยุดมันให้เป็น เพื่อที่เราจะสามารถหยุดขาดทุน และปกป้องกำไรที่มีอยู่ไว้ให้ได้ด้วยเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นปัจจัยของความสำเร็จในถนนแห่งการลงทุนทุกอย่าง โดยเฉพาะการซื้อขายตราสารอนุพันธ์ทุกชนิด ซึ่งรวม

ถึง SET50 Index Futures, Gold Futures, และ Single Stock Futures ด้วย นอกจากนี้ การซื้อขายอนุพันธ์ยังมีคำสั่งหนึ่งซึ่งเป็นเครื่องมือที่สามารถทำให้คุณสามารถใช้กลยุทธ์หยุดขาดทุนและล็อกลำกำไรได้ง่ายขึ้น นั่นก็คือ Stop Order นั่นเอง

Stop Order คืออะไร

ในการซื้อขายปกติ ไม่ว่าจะเป็นหุ้นหรืออนุพันธ์ นักลงทุนส่วนใหญ่ มักจะใช้คำสั่งอยู่เพียงสองประเภท ได้แก่ Limit Order และ Market Order โดยที่ Limit Order คือ คำสั่งซื้อขาย ณ ราคาที่กำหนดไว้ (หรือดีกว่า) เช่น ซื้อ GFM09 ที่ราคา 14,000 บาท เป็นต้น และ Market Order คือคำสั่งซื้อขายโดยทันที ณ ราคาที่ดีที่สุดในตลาดขณะนั้น หรือพูดเป็นภาษานักลงทุนคือ เอาทุกราคา ส่วน Stop Order นั้นอาจจะไม่ค่อยคุ้นหูในหมู่นักลงทุนมากนัก เพราะขณะนี้ เป็นคำสั่งที่มีเฉพาะในตลาดอนุพันธ์เท่านั้น

ตามนิยามแล้ว Stop Order หมายถึง เป็นคำสั่งที่มีเงื่อนไขไว้ แต่จะส่งก็ต่อเมื่อเงื่อนไขที่กำหนดไว้ นั้นเป็นจริง เช่น ถ้าขณะนี้ GFM09 มีราคาซื้อขายล่าสุด (Last) เท่ากับ 14,000 บาท นักลงทุน ค สามารถส่ง Stop Order เพื่อขาย GFM09 ที่ราคาเท่ากับ 13,500 บาท โดยมีเงื่อนไขที่ระบุไว้คือ เมื่อราคา Last น้อยกว่าหรือเท่ากับ 13,500 บาท หลังจากนี้นักลงทุน ค ส่ง Stop Order ดังกล่าวออกไป นักลงทุน ค จะเห็นคำสั่งเสนอขายของตนที่ราคา 13,500 บาท ทันทีที่ราคา Last น้อยกว่าหรือเท่ากับ 13,500 บาท

คำสั่ง Stop Order จึงเป็นคำสั่งที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการทำกลยุทธ์ต่าง ๆ เช่น Stop Loss เพื่อหยุดขาดทุน และ Lock-in Profit เพื่อล็อกลำกำไรไว้ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม Stop Order ยังสามารถนำไปใช้ในกลยุทธ์ที่ซับซ้อนมากกว่านี้ได้ด้วย เช่น ในกรณีที่ นักลงทุนต้องการซื้อ Gold Futures เมื่อราคาสามารถปรับตัวผ่านแนวต้านหลักไปได้ นักลงทุนก็สามารถใช้ Stop Order ส่งคำสั่งประเภทนี้ได้ล่วงหน้า

ใครบ้างที่ควรใช้ Stop Order

แน่นอนว่าไม่มีสินค้าหรือสิ่งของเพียงหนึ่งอย่างที่จะสามารถสร้างขึ้นมาแล้วเหมาะกับทุก ๆ คน Stop Order ก็เหมือนกัน ถ้าคุณเป็นนักลงทุนที่มีวินัยในการซื้อขาย สามารถหยุดขาดทุนได้ตามที่วางแผนไว้ สามารถขายทำกำไรในราคาที่ตั้งใจไว้ตลอด อีกทั้งยังมีเวลาติดตามราคาได้ตลอดช่วงเวลาการซื้อขาย Stop Order คงไม่มีประโยชน์มากนักสำหรับคุณ แต่ในความเป็นจริง นักลงทุนหลาย ๆ คน ไม่เพียงแต่ไม่มีเวลาที่จะติดตามราคาอย่างต่อเนื่องแล้ว นักลงทุนอาจจะยังมีปัจจัยเรื่องอารมณ์ ความรู้สึก และความโลภ เข้ามาเกี่ยวข้องอีก ทำให้การตัดสินใจอาจจะคลาดเคลื่อนไม่ตรงกับแผนที่วางไว้ ทำให้ Stop Order นั้นที่เข้ามามีบทบาทมากขึ้นในกลุ่มนักลงทุนที่ไม่มีเวลาติดตามราคาตลาดทั้งวัน หรือ อยู่ในช่วงที่หยุดพักผ่อน ทำให้ไม่สามารถติดตามราคาตลาดได้หลายวัน

ยิ่งไปกว่านั้น ในการส่งคำสั่ง Stop Order บริษัทหลักทรัพย์ไม่ได้คิดค่าธรรมเนียมซื้อขายเพิ่มเติม เมื่อเทียบกับการส่งคำสั่งซื้อขายแบบปกติ ทำให้นักลงทุนไม่ต้องเสียเงินอะไรเพิ่มเติมเลย ซึ่งเปรียบเสมือนกับเครื่องมือซื้อขายที่นักลงทุนได้มาฟรี ๆ โดย Stop Order นั้นสามารถใช้หยุดขาดทุนและล็อกลำกำไรได้อย่าง

แม่นยำ ทำให้นักลงทุนสามารถซื้อขายตามแผนการลงทุนของตนได้สะดวกและแม่นยำมากขึ้น ลดปัจจัยทางด้านอารมณ์ หรือความกลัวลงด้วย

แต่หากคุณเป็นนักลงทุนประเภทถือยาว ไม่ว่าจะเป็น Buy-and-Hold หรือ Hold Short คุณอาจจะ เป็นนักลงทุนคนหนึ่งซึ่งไม่มีความจำเป็นในการใช้ Stop Order เลย เพราะว่ากลยุทธ์เหล่านี้ไม่จำเป็นต้องติดตามราคาซื้อขายบ่อย อาจจะดูเพียงแค่เดือนละครั้งก็พอแล้ว

เจาะลึก Stop Order

เมื่อเทียบกับการส่งคำสั่งซื้อขายปกติ ที่นักลงทุนอาจจะต้องระบุจำนวนและราคาของสัญญาที่ต้องการซื้อขายแล้ว การส่งคำสั่ง Stop Price นี้ นักลงทุนต้องระบุเพิ่มเติมอีก 3 อย่าง คือ

1. สัญญาที่ใช้เป็นเงื่อนไข (Stop Series) ซึ่งอาจจะเป็นสัญญาเดียวกันหรือต่างจากสัญญาที่ต้องการซื้อขายก็ได้
2. เงื่อนไขในการรับคำสั่ง (Stop Condition) ซึ่งมีทั้งหมด 6 ประเภทที่นักลงทุนสามารถเลือกใช้อันได้แก่

■ $\text{Bid} \leq \text{Stop Price}$	ราคาเสนอซื้อสูงสุด น้อยกว่าหรือเท่ากับ ราคาที่รับไว้
■ $\text{Bid} \geq \text{Stop Price}$	ราคาเสนอซื้อสูงสุด มากกว่าหรือเท่ากับ ราคาที่รับไว้
■ $\text{Offer} \leq \text{Stop Price}$	ราคาเสนอขายต่ำสุด น้อยกว่าหรือเท่ากับ ราคาที่รับไว้
■ $\text{Offer} \geq \text{Stop Price}$	ราคาเสนอขายต่ำสุด มากกว่าหรือเท่ากับ ราคาที่รับไว้
■ $\text{Last} \leq \text{Stop Price}$	ราคาเสนอซื้อขายล่าสุด น้อยกว่าหรือเท่ากับ ราคาที่รับไว้
■ $\text{Last} \geq \text{Stop Price}$	ราคาเสนอซื้อขายล่าสุด มากกว่าหรือเท่ากับ ราคาที่รับไว้
3. ราคาที่รับไว้ (Stop Price)

กลไกของ Stop Order จะทำการส่งคำสั่งซื้อขายที่ระบุไว้โดยอัตโนมัติ เมื่อราคาของ Stop Series ที่ระบุไว้ตาม Stop Condition ขยับขึ้นหรือลงไปถึง ราคา Stop Price นอกจากนั้น Stop Order ยังแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- Stop Market Order คือ กำหนดให้ส่งคำสั่งแบบ Market Order เข้าไปในระบบซื้อขายทันทีที่เงื่อนไขที่รับไว้ (Stop Condition) เป็นจริง (นักลงทุนไม่ต้องระบุราคาซื้อขาย เพราะเป็น Market Order)
- Stop Limit Order คือ กำหนดให้ส่งคำสั่งแบบ Limit Order เข้าไปในระบบทันทีที่เงื่อนไขที่รับไว้ (Stop Condition) เป็นจริง

ถ้านักลงทุนคนไหนรู้สึกว่ายากแล้วซับซ้อนไม่รู้ว่าจะเริ่มใช้อย่างไร ผมแนะนำให้เริ่มจากการใช้เงื่อนไขที่ง่ายที่สุดคือ $\text{Last} \leq \text{Stop Price}$ และ $\text{Last} \geq \text{Stop Price}$ ก่อน นอกจากนี้ควรกำหนด Stop Series ให้เป็นสัญญาเดียวกับที่ต้องการซื้อขายเท่านั้น อย่าใช้สัญญาอื่นซึ่งอาจจะทำให้งงได้ หลังจากใช้ Stop Order แบบพื้นฐานคล่องแล้วจึงค่อยหัดใช้แบบอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้น ในส่วนกลยุทธ์ที่ควรเริ่มใช้ก็คงหนีไม่พ้นการใช้ Stop Loss ก่อน เพราะง่ายที่สุด

ตัวอย่างที่ 1 การใช้ Stop Market Order เพื่อ Stop Loss

สมมติว่านายแดงได้ซื้อ Gold Futures สัญญา GFM09 ที่ราคา 14,100 บาท จำนวน 5 สัญญา โดยนายแดงคาดว่าถ้าราคาหลุดต่ำกว่า 13,000 บาทก็จะขายเพื่อหยุดขาดทุนทันทีที่ทุกราคา ในกรณีนี้ นายแดงจึงตัดสินใจส่งคำสั่ง Stop Order เพื่อเตรียมปิดฐานะเพื่อหยุดขาดทุนไว้ โดยระบุรายละเอียดดังนี้

1. คำสั่งหลัก: Market Order เพื่อขายปิด (Short Close) สัญญา GFM09 จำนวน 5 สัญญา
2. Stop Series: GFM09
3. Stop Condition: Last $\leq$ Stop Price
4. Stop Price: 12,990

หลังจากนายแดงส่งคำสั่งข้างต้น ทันทีที่ราคาซื้อขายล่าสุดของ GFM09 ต่ำกว่า 13,000 บาท นายแดงจะสามารถหยุดขาดทุนได้ทันที

ตัวอย่างที่ 2 การใช้ Stop Limit Order เพื่อ Stop Loss

สมมติว่านายเขียวได้ขาย Gold Futures สัญญา GFQ09 ที่ราคา 13,500 บาท จำนวน 20 สัญญา โดยนายเขียวคาดว่าถ้าราคาสัมผัส 14,400 บาทก็จะหยุดขาดทุนที่ราคา 14,500 บาท ในกรณีนี้ นายเขียวจึงตัดสินใจส่งคำสั่ง Stop Order เพื่อเตรียมเพื่อหยุดขาดทุนไว้โดยระบุรายละเอียดดังนี้

1. คำสั่งหลัก: Limit Order เพื่อซื้อปิด (Long Close) สัญญา GFQ09 จำนวน 20 สัญญา และราคาซื้อเท่ากับ 14,500 บาท
2. Stop Series: GFQ09
3. Stop Condition: Last $\geq$ Stop Price
4. Stop Price: 14,400

หลังจากนายเขียวส่งคำสั่งข้างต้น ทันทีที่ราคาซื้อขายล่าสุดของ GFQ09 สูงกว่าหรือเท่ากับ 14,400 บาท นายเขียวจะมีคำสั่งซื้อกลับเพื่อหยุดขาดทุนส่งเข้าไปที่ราคา 14,500 บาท จำนวน 20 สัญญา

ทิ้งท้าย

หลายคนอาจจะยังคิดว่า Stop Order นั้นอาจจะดูยุ่งยาก แต่แท้จริงแล้ว Stop Order นั้นเป็นคำสั่งที่ไม่ได้ยุ่งยากอย่างที่คิด นักลงทุนหลาย ๆ คนอาจจะมองข้ามประโยชน์ของคำสั่งประเภทนี้ไป ซึ่งมีจุดเด่นในการใช้เพื่อ Stop Loss อีกทั้งยังสามารถนำ Stop Order ไปปรับใช้กับกลยุทธ์อื่น ๆ ได้อีกมากมาย ด้วยเหตุนี้ผมจึงอยากให้นักลงทุนทุกคนคิดว่า Stop Order นี้เปรียบเสมือนประกันภัยที่ไม่มีค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่สามารถช่วยคุณหยุดขาดทุนหรือลืดอกกำไรได้ อย่างไรก็ตาม การซื้อประกันก็ไม่ได้หมายความว่า คุณจะปลอดภัยเสมอ การลงทุนก็เช่นกัน การใช้ Stop Order ไม่ได้หมายความว่า คุณจะไม่ขาดทุน การที่คุณจะได้กำไรหรือขาดทุนขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น กลยุทธ์การลงทุน และความเฉียบขาดในการตัดสินใจ เป็นต้น

แหล่งข้อมูลที่น่าสนใจ

1. ศัพท์การลงทุน, [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก www.tfex.co.th, (วันที่ค้นข้อมูล 2 ก.พ. 2552)